

“Hij stierf op straat, helemaal alleen. En ik had hem niet kunnen helpen”

Nathalie (27) raakte ongewild betrokken bij een schietpartij bij een discotheek. Voor haar ogen zag ze hoe een man werd vermoord. “Ik hoorde hem zeggen: meisje, meisje, help me. Maar ik kon niets voor hem doen. Dat vond ik achteraf nog het ergste.”

“Die vrijdagavond, eind december, waren er eigenlijk veel voortekenen dat mijn vriendin Eva en ik niet hadden moeten uitgaan. Zij was ziek, en ikzelf had die avond een afspraak. Maar Eva voelde zich in de loop van de avond wat beter en dus zijn we om twee uur 's nachts nog naar een feest in een Rotterdamse discotheek gegaan. Het was een tent die niet heel goed bekend stond - hij was al eens gesloten na een schietpartij. Achteraf bleek dat ook de feesten geen goede naam hadden, er was standaard extra beveiliging. Toen we er net waren, leek alles wel oké. Na een tijdje veranderde de sfeer. Er werden veel joints gerookt en steeds meer mannen werden handtastelijk. Eigenlijk hadden we op dat moment gewoon moeten vertrekken, maar om de een of andere reden negeerden we dat gevoel totaal. Wel besloten we allebei een jasje aan te doen, zodat we minder aandacht zouden trekken.

Jolig

Tegen vijven, sluitingstijd, wilden Eva en ik wel weg. We haalden onze jassen en liepen naar de uitgang. We moesten achter elkaar tussen hekken door lopen, ik sloot de rij na Eva. Ik herinner me dat ik de portier gedag zei, en dat er links van me ineens een jongen voor me langs sprong. Ik sloeg 'm in het voorbijgaan nog op z'n rug, en zei jolig dat de tijd zeker voorbij was dat mannen vrouwen voor laten gaan. Op dat moment zag ik ineens een man onze richting uit komen. Dat viel op, want we liepen allemaal juist van de uitgang vandaan. Hij begon tegen de uitsmijter te schreeuwen: Klappen? Dit kun je krijgen! En op dat moment trok hij z'n trui omhoog, pakte een pistool en schoot op een container die daar stond. Eva begon gelijk te rennen, maar ik bleef stokstijf staan. Ik geloofde gewoon niet dat dit echt gebeurde. In films klonk het geluid van kogels heel anders, niet zoals dit. Achter ons was de deur van de discotheek dichtgegaan. Toen schoot de schutter weer, en deze kogel kwam in de mond van de uitsmijter terecht. Nog steeds geloofde ik niet dat het echt was, en ik bleef stilstaan. Ik zag Eva ergens over struikelen en dacht nog: je hebt je bril ook niet op...

'Ik ga niet dood vannacht'

De schutter begon achteruit te lopen en schoot weer. Pas toen begon ik te rennen, samen met de jongen die ik even daarvoor in het voorbijgaan op zijn rug had geslagen. Maar hij viel. Ik had eerst niet in de gaten waardoor dat kwam, tot ik hem hoorde roepen: Meisje, meisje, help me... Ik keek om. Het bloed kwam uit z'n mond, hij was geraakt. Ik zag nu wel dat het allemaal echt was, maar ik moest mezelf in veiligheid brengen. Sorry, riep ik, ik moet rennen, als dit voorbij is help ik je. Ik kon me verstoppen achter een container. Ik zag dat Eva buiten bereik van de schutter kwam, daar was ik heel blij om. Nog steeds was ik niet echt bang voor mezelf. In gedachten praatte ik tegen de schutter: je bent hier niet in Amerika, sukkelkje. Je kunt me wel raken met je pistooltje, maar ik ga niet dood vannacht! Ik dacht ook echt in die verkleinwoorden, net alsof ik zo wilde bagatelliseren wat er gebeurde. Het ging allemaal zo snel, ik had bijna geen tijd om angst te voelen. Ik voelde juist een soort oerkracht. Huilen kon ik niet. Zelfs toen - heel toevallig - op dat moment een vriend me belde op m'n gsm, reageerde ik heel nuchter: 'Ik ben nu even niet zo vrolijk hoor, want ik zit midden in een schietpartij'.

Op een gegeven moment hoorde ik een paar jongens die ook op het feest waren geweest, roepen: wacht maar, we pakken hem wel met onze *guns*. Maar de schutter vluchtte weg. Niet veel later kwam de politie. De plek waar de jongen lag, werd afgezet, dus ik kon er niet meer bij. Ik zag op een afstandje dat de portiers intussen hun uiterste best deden om hem te reanimeren, maar tevergeefs – hij overleed ter plekke. Ik zag ze huilen, ze waren er kapot van. De portier die in zijn mond geraakt was, leefde nog wel. Hij werd naar het ziekenhuis afgevoerd.

Wake-up call

Ik belde mijn vriendin op haar gsm, vroeg waar ze precies was en zei dat ik haar kwam halen. Terwijl ik m'n auto ging halen, was ik nog steeds vrij rustig. Ik maakte zelfs grappen tegen de parkeerwacht, die niet wist wat er was gebeurd. Maar toen ik in m'n eentje bij de haven kwam, waar mijn auto stond, stond ik erbij stil wat er nou was gebeurd. Die jongen was gestorven, alleen, op straat. En ik had hem niet kunnen helpen, terwijl hij me om hulp vroeg. Daar waar ik het hardst nodig was, kon ik niet blijven. Ik, die sociaal werk doe, die mensen wil helpen en bijstaan. Het voelde als enorm falen. Maar ik dacht ook na over mijn eigen leven. Er was iemand dood - en wat had ik de afgelopen week gedaan? M'n tijd verspild aan mensen die weinig tot niets voor me betekenen. Want zo was mijn leven tot op die bewuste dag: ik was een feestbeest, haastte me van het ene oppervlakkige sociale contact naar het andere en stak veel energie in mensen die ik eigenlijk niet goed kende. Hoe gek het ook klinkt, dit was een wake-up call.

Stoicijs

Weer terug bij de discotheek zette ik mijn auto dwars op de weg. De politie wilde me wegsturen, maar ik was behoorlijk pissig. Boos dat ze de schutter hadden laten lopen. Toen ik Eva eindelijk zag, was ze vreselijk aan het huilen, volledig over haar toeren. De politie nam een verklaring van haar af over het aantal kogels dat er was afgevuurd, maar ze vergiste zich en ik noemde het juiste aantal. Maar omdat ik zo koeltjes was komen aanlopen, wilden ze het niet van me aannemen. Ze konden waarschijnlijk niet geloven dat ik zo dicht bij de schietpartij was geweest. Op dat moment vertrokken we. Het was intussen al ochtend geworden. Die zaterdag had ik eigenlijk weekenddienst – ik begeleid gehandicapten in een woonvoorziening – maar ik belde mijn collega om te zeggen dat ik iets later zou komen. Toen ze hoorde wat er was gebeurd, zei ze direct dat ik thuis moest blijven. Toen ging ik slapen, om pas laat in de middag wakker te worden. Het hele weekend was ik vrij vlak. Ik zat stoicijs voor me uit te kijken. Ik herinner me telefoontjes van vriendinnen en een bezoekje van de vriendin van mijn broer. De beelden van de ravage na de schietpartij kwamen op het nieuws en bij Hart van Nederland. Ik keek er naar, maar het drong niet echt tot me door.

Breekpunt

In de dagen erna probeerde ik de draad van het gewone leven weer op te pakken. Op Oudejaarsdag werd ik door de politie gebeld of ik toch m'n verhaal wilde doen. Ik werd drie uur ondervraagd, en tijdens de ondervraging schrok ik enorm van ieder rotje dat buiten werd afgestoken. Ik merkte dus wel dat het me niet helemaal in de koude kleren was gaan zitten. Die avond besloot ik dat ik er gelijk maar overheen moest komen. Toen het twaalf uur was en het vuurwerk knalde, vluchtte ik naar de zolder, maar tegen enen sprong ik alweer in de auto naar Amsterdam. Daar kwam ik in een enorme drukte terecht, tussen dronken mensen die op de auto sloegen. Dat trok ik niet. Ik keerde om en reed terug naar m'n woonplaats, naar een feest. Maar dat had ik beter niet kunnen

doen. Al die mensen, het lawaai – het was allemaal veel te overweldigend en veel te snel na wat ik had meegemaakt. Ik voelde me steeds ellendiger, dus ging ik naar huis. Een week later bezocht ik een toneelstuk waarin een vriendin speelde. Een zwaar stuk, over de Tweede Wereldoorlog. In de laatste scene richtte een Duitser z'n pistool, waarna het licht uit ging. Na een stilte klonk er een keiharde knal. Dat brak me. Ik begon ontzettend te huilen en heb ook onderweg naar huis behoorlijk zitten huilen. Het bracht me naar een punt waarop ik de angst, die ik eerder niet zo sterk had ervaren, wel ging voelen. De weken erna was ik bang dat de schutter, die op dat moment nog steeds niet was gepakt, me zou komen opzoeken. Ik was immers getuige geweest van de moord die hij had gepleegd. Als er een auto die ik niet kende op het plein bij mijn huis stond, of als er iemand dicht achter me reed, was ik bang dat hij het was. Toch ging ik de confrontatie met mijn angsten aan, tartte die bijna. Ging bijvoorbeeld op het plein staan met m'n ogen dicht, zo van: schiet me maar neer. Ook ging ik vrij snel weer uit. De meeste moeite had ik dan met het moment waarop ik naar buiten moest, wetende dat er overal auto's konden staan met pistolen erin. Toch voelde ik me stukje bij beetje sterker worden.

Inmiddels zijn we ruim twee jaar verder. De schutter is opgepakt en veroordeeld. Hij bleek het voorzien te hebben gehad op de portier, vanwege een jas die zijn broer niet had meegekregen. De vermoorde jongen had er niks mee te maken. Hij probeerde de schutter te stoppen, maar dat werd hem fataal.

Zelf ben ik nogal veranderd door wat ik heb gezien. Zo slecht als ik toen naar mijn gevoel luisterde, zo alert ben ik nu. Ik weet nu dat m'n gevoel me niet in de steek laat, ik laat me er door leiden. Als je je angst toelaat, vormt het een natuurlijke bescherming. Ook in vriendschappen ben ik veranderd. Ik kon niet alleen zijn, wilde dat iedereen me aardig vond, maar diepgaande relaties opbouwen kon ik niet. Sommige mensen hebben me teleurgesteld, omdat ze er niet voor me waren op het moment dat ik ze nodig had. Door een aantal zogenaamde vriendschappen heb ik een streep gezet. Ik wil geen energie meer stoppen in personen die het niet waard zijn, maar me juist focussen op mensen die echt van me houden. M'n opa en oma bijvoorbeeld – ik kwam er al vaak, maar nu nog vaker. Ik heb steun gekregen van mensen van wie ik het niet verwachtte. Zo stuurde Eva's collega een lief sms'je, dat deed me erg goed. Sommige personen zijn echte vrienden gebleken, zoals Eva. Onze band is veel hechter geworden. Nog steeds heb ik het moeilijk als ik in een film het geluid van schoten hoor, of als ik iemand op de grond zie liggen. Maar als persoon voel ik me sterker. Ik voel liefde voor de mensen om me heen. Ik weet nu wie echt belangrijk voor me is."

© <http://www.belindafallaux.nl/>